

No més drets sense debers. No més debers sense drets.
 Los drets individuals son imprescriptibles, ilegalsibles é ingarantibles. • Legislar la Llibertat baix pretext de garantirla, es cometre atentat contra ella. • La llibertat propia acaba allí ahont comensa la llibertat ajena. Es licit, donchs, al individuo fer tot lo que no perjudiqui á un altre. • La resignació que predican las religions no es més que la fórmula del engany ab que's preté perpetuar la injusticia social en lo mon. • Las religions son caixas d' ahorros que viuen de la estafa d' admetre capitals en la terra, assegurant pagar crescuts interessos al cel.

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

LA TRAMONTANA defensa 'ls principis liberals més avansats, sense stenuants de cap mena. • La TRAMONTANA es anti-religiosa de totas las religions, porque totas son igualment dolentas y depressivas pera la dignitat y la inteligencia humanas. • La TRAMONTANA en política defensa sempre al més adelantat contra 'l més reaccionari, y sosté la necessitat d' una gran reforma social que transformi 'l modo de ser del productor, avuy supeditat al capitalisme. • LA TRAMONTANA no está aliada á cap partit, servint los intereses generals de la llibertat sens compromisos ni preocupacions de sectari.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Espanya, 1 pesseta trimestre.— Extranjer, 2
Las suscripciones se pagan per adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Ponent, 1, 1.º: BARCELONA
 Pels pagos s' admeten libranças del Giro Mútuo, lletres de fàcil cobro y sellos de 15 céntims. No s' admeten libranças especials de periòdichs

PREUS DE VENTA
 Número solt, 5 céntims.—30 exemplars, 1 pta.
Surt é llum gualturalment cada divendres

UNA RESURRECCIÓ QUE S' ACOSTA

Quan ja tots los poderosos la donguin per morta y enterrada, ella s' aixecará potent y majestuosa sotregant totas las institucions y suprimint totas las tiranias.

LA LLUYTA PER LA EXISTENCIA

Los avensos de la ciencia han donat per resultat una nova teoria de la societat, concebuda ab lo nom de la lluyta per la existencia.

Ja no son los individus, las colectivitats ni las institucions lo que una providencia extranatural vol que sigan, sino lo que per sa propia essencia y per son natural desenrotlló poden ser.

Abans la fe imposava a cadascú com una virtut la paciencia y la conformitat ab lo lloch de la escala social en que's trobava; lo contrari era considerat com una rebeldia contra las lleys divinas y humanas.

Avuy, perduda en absolut la fe, tothom aspira a millorar lo seu medi d'existencia, y aquell que ho logra reb'l homenatge de la admiració general per sa inteligencia, en tant que's desprecia al qui no pot conseguirlo.

L'egoisme y la caritat formavan lo fonament de la filosofia social en los temps passats: *egoisme*; es a dir, propia estimació, perfecció individual ajustada al criteri de las virtuts místicas, aspiració a la felicitat eterna: *caritat*; aixó es, donació d'almoynas ó consols al necessitat y al afligit, reservantse inconscientment lo donant lo caràcter de superioritat respecte del qui fou objecte del donatiu.

L'individualisme y la solidaritat son la base de la filosofia social moderna: *individualisme*, que vol dir: coneixement de sí mateix, desenrotllament de totas las facultats propias del individu, satisfacció absoluta de totas las necessitats morals y materials; *solidaritat*, que es lo complement, per lo cambi mútu de serveys entre tots los individus, de las deficiencias individuals.

Tant com l'egoisme y la caritat en insoluble barreja han dominat los cervells, la humanitat ha viscut ensopada, predominant sens contradicció los tirans reals, senyorials y clericals.

Pel contrari, al mateix temps que la propia dignitat junt ab lo coneixement y la pràctica de la solidaritat s'estenen, lo progrés avansa ràpidament y 'ls privilegis se circumscriben a un número cada vegada més petit de individus.

Existia abans la desigualtat en la idea que's tenia del origen del mon, en lo culte que's tributava al suposat creador diví, en lo concepte de la moral, en la pràctica de la virtut, en las esperanzas terrenals y ultra-mundanas; es a dir, estava en los fetes y en los enteniments.

Existeix avuy la igualtat en los mateixos privilegis, que pretenen justificarse per sofismas filosòfics y econòmics; en la autoritat, que tracta de fundarse sobre la democràcia; en la moral, que estableix una responsabilidad universal baix la fórmula de la igualtat devant la llei, que equival a dir: tenim la desigualtat en los fetes com a conseqüència dels errors del passat, y la igualtat en las consciencias com a promesa de realització segura pera'l pervindre.

Lo misticisme suposà que l'home, creació predilecta d'un Deu omnipotent y omniscient, descendí al abim del pecat, ab lo que insulta al creador y senta la absurda teoria del retròcés.

Lo racionalisme, fundat en la observació y en l'estudi de la mecànica universal, analitxé al home demostrant que procedeix d'organismes inferiors, ab lo que li dona un mèrit lligitim y funda la verdadera doctrina de la vida y del progrés.

Ja que las mateixas condicions de la vida no permeten una treva pera acabar ab los restos del passat y fundar una societat ab arreglo a las veritats del positivisme racionalista, tenim encara religió en ridicula decadencia, Estat en contradicció ab la dignitat individual, propietat y monopoli que nega la igualtat essencial dels individus, privilegiats que explotan als treballadors.

Pero tenim també un proletariat militant que observa, estudia, pensa y recull metòdicament son treball en un conjunt científic denominat sociologia, al mateix temps que per una agitació constant per la organització, lo periòdic, lo libre, lo meeting y la huelga ho revoluciona tot y destruhirà tot lo que del passat no queda com obra morta de la civilització pera fundar la societat en la concordancia de las necessitats, de las facultats y de las aspiracions de tots los individus.

S'acosta 'l fi del egoisme antagònic de la religió, de la autoritat y del predomini de las castas y de las categorias socials.

S'aproxima lo comensament del individualisme armònic per la socialització de las aptituds, de las energias, de las intelligencias.

En lo passat tot era discordant, com la materia en putrefacció, com las forsas desequilibradas, com las passions exaltadas per l'odi.

En lo pervindre tot serà concordant com las molècules assimilables que forman los cosos, com las forsas en perfecte equilibri, com la exaltació produhida per l'amor.

Com a resultat final, la lluyta incessant distingida per las rasses, per los pobles, per las religions, per las sectas, per los interessos y per tots los individus per si y com a membres de las diverses colectivitats, desde la familia a l'Estat, feta la llum, desvanecuda la ignorancia, se resoldrà en una unió en que 'ls individus disfrutaran de la plenitud del sér y la societat realitzarà son únic y essencial objecte: la reciprocitat.

Si fins aquell moment la humanitat haurà viscut en lluyta constant, no es per una perversitat congènita, sino per la necessitat de trobar lo punt de repòs de sa estabilitat.

En cambi desde aquell moment en avant seguirà son curs solemne y majestuós com los astres en los espays siderals, com las notas del acort perfecte, com lo conjunt del mateix organisme humà quan en la plenitud de la salut y de la vida produheix la activitat, la inteligencia y l'amor.

Y tenim que la lluyta per la existencia, que avuy per la ignorancia y la tirania obliga al home a viure ab la explotació de son semblant per medi del capitalisme, s'ha de resoldre baix la acció de la ciencia y de la llibertat, constituint los sérs humans una societat de pau, amor y justicia en que aquesta lluyta quedi reduhida a sa natural condició, ó sia a aprofitarse tan sols dels sérs d'estructura inferior, apropiantse y millorant los que li sigan favorables y combatint ó destruhint los que pugan serli contraris.

LA HUELGA

Desde 'l nostre darrer número; quant de moviment! Reunions al camp de Las Carolinas, allà al Poble Sec; paro de fabricas a Manresa, Barcelona y son pla, Mataró, Esparraguera, Vilanova y qué sé jo abont més. Entrevistas del governador ab los obrers y ab los burgesos, telégramas de Barcelona a Madrid, de Manresa a Barcelona y també a Madrid. Invasió de la Rambla y carrers de Barcelona per numerosíssims grups de treballadoras y treballadors de fabrica tots alegros y decidits. Un esperit de solidaritat admirable en favor dels companys manresans. ¡Veja, que donava gust!

Y be, donchs, quina qüestió, quin objecte, quin fi ha promogut tanta algarabía?

Aparentment, lo que ha arribat al públich, es una causa sobradament justa en favor dels treballadors de Manresa. Aixís, a secas y tal com sons. Que al fondo de tot aixó hi ha alguna cosa més, pot ser sí y ja dirém després lo que 's mormura.

Los perpétuos representants de las Tres Classes, junt ab lo director de *El Obrero*, contan en una fulla «Al público sensato» que 'ls fabricants de Manresa, confabulats ab lo burges Sebastián Vintrol, llienseren al carrer als treballadors per haverse associat y demanat al *senyor Vintrol* rebaixar las horas de treball a 68 setmanals en lloch de 76 que se'n cumplian, presentant además una nova tarifa de preus per la mà d'obra.

A la petició dels obrers manresans, petició que no pot dirsen justa perque encara no se iguala a las condicions dels filadors del pla de Barcelona, aconsolantse de treballar més horas y guanyar menos que aquestos; a una demanda semblant va respondre la burgesia manresana, com ja era d'esperar, no ab arguments, no ab rahons convincentes (perque no 'n tenia ni podia inventar-se devant de la poca cosa que se 'l demanava), sino que contestaren en una cosa, tirant al carrer als treballadors, confiant —de segur— en que, com sempre, la autoritat hi pendria part enviant a la presó als caps de colla y rendintse desseguida los demés per la por y per la miseria, quedant triomfants los negociats de carn blanca coneguts ab l'*Ahoró* dictat de industrials.

Aquesta vegada casualment estava de gover-

nador interí un que no procedeix de Madrid y com a persona té més decencia de la que solen tenir molts. Además, aquest senyor a qui 'ns referim, per lo mateix que es de casa, no ignora certes coses d'aquellas amagadas que per interès polític ó econòmic comprometen més de quatre vegadas als representants del poder central. Y tement que una huela com la dels fabricants de Manresa, conservadors tots eils, posada en mans de *directors de la classe obrera* que en ocasions han anat a Madrid a fer de representants obrers ab bons vestits y rellotje d'or pagats per burgesos barcelonins, no menos conservadors que 'ls de Manresa, sabent posar las cordials relacions de aquells pretegnuts obrers ab aquestos polítichs-industrials poch afectes al govern d'en Sagasta, l'home, lo governador interí, prudent y cautelós, ha fet tot lo possible pera conjurar lo perill y s'ha sortit ab la seva pel moment. La qüestió, que podia afectar a la política, no ha passat de qüestió obrera.

Y ara, si la cosa no s'esgarria, vendrà *el tio Paco con la rebaja*, en la petició curta, escadussera dels treballadors.

Pel moment s'ha fet caure a la trampa als obrers, fentlos anar a treballar durant vuyt dias mentre una comissió mixta retalla las pocas pretensions de la demanda.

Ab aixó saben molt de qué's fan lo governador y 'ls amos lo sistema de guanyar temps, que eils y los polítichs han inventat y que encara los treballadors no coneixen, té la doble ventaja de permetre prendre precaucions contra lo enemich, y de retrafar l'entusiasme de las masses ó agrupacions.

Lo temor de que pogués comprometre al govern la qüestió obrera de Manresa está de manifest en molts detalls y es tan visible, que no 'ns hi entretindrem. En primer lloch, en tot aquest negoci hi jugan paper molts burgesos conservadors de Manresa y de Barcelona. Segonament, las preguntas dirigidas per l'arcalde de Manresa a la manifestació obrera pera saber si estaven adherits al govern d'en Sagasta no tindria solta ni volta a no témers la mà dels conservadors. Y finalment, que'l govern estiga tant y tant agraht ab lo governador interí y fins se tracti de ferlo lo cap de colla dels fusionistas, es cosa que no comprendim si no hi jugués per entremitj la política. A no ser aixís no seria lo govern qui dongués las gracias al Sr. Maluquer, sino los amos ó los treballadors, directa y únicament interessats en aquesta qüestió.

Empo hem dit al comensar que hi havia alguna cosa amagada además de lo que sab «el público sensato».

¿Qué es aquesta cosa?

Està molt amagada y los que podrien aclarirla son los més interessats en callarla.

S'assegura que en los preliminars de la huelga hi ha intervingut un subjecte procedent del estat major d'en Savalls, pero avuy carlista renega; subjecte que ha merecut aplausos del *Brasi* per sos projectes de *socialisme cristià* (!!!), subjecte que ha compromes los capitals de una companyia de fabricants del pla de Barcelona y que la sab més llarga que tota la burgesia catalana plegada. Aquest tipo no estrabollador proplament dit y ja son pare era burges dels forts. ¿Qué pot significar, donchs, la seva intervenció en assumptos de interès obrer, renyits sempre ab lo capital?

¡Alto! que aquí está la mare dels ous. Los interessos del obrer sempre son oposats als del capital, mes en la huelga de Manresa y la correpropon solidaritat dels filadors barcelonins, tant ó més, sí, més, molt més, com pagan guanyarli los treballadors manresans hi beneficiaran los burgesos barcelonins, segons ben clar se desprén del párrafo següent, copiat de la fulla «Al Público sensato»:

«Y si el público se entera de que en la mayor parte de las fabricas de Manresa se trabajan horas 75 3/4 por semana, cuando aquí solo 64; si se entera que allí la mano de obra en una máquina de hilar, cuesta pesetas 3; con un trabajo de horas 75 3/4 por semana y aquí una máquina igual, cuesta pesetas 49, con un trabajo de horas 64 por semana, entenderá que, dada esta diferencia de precios y horas, equivale a un 87'90 por 100 que cuesta de más la producción en el llano, siendo así que los fabricantes de Manresa tienen su despacho al lado de los de aquí, es decir, el mismo mercado, cuya disparidad de vida y la ridícula competencia que se hacen los fabricantes catalanes, en grave detrimento de los infelices obreros, en perjuicio evidente de los intereses de los industriales del llano.»

Donchs lo perjudici evident dels interessos dels industrials del pla de Barcelona, per la

competencia legal que 'ls hi fan los de Manresa y de tota la conca del Llobregat, pot venir a justificar la intervenció, en los preliminars de la huelga, de un individuo defensor dels intereses de una compañía burguesa, que ha promés l'oro y el moro ab los seus projectes, per los quals ha fet invertir milers de duros a la compañía ara recientment, y tal vegada discutint la realissió dels projectes socialista-cristians aquella competencia dels burguesos de Manresa, se ha pensat en fer servir de testatferro als infelissos treballadors.

Per qué en lloch de conferenciar primer los directores de la huelga ab qui ha de ser son natural enemich, no van posarse d'acort ab los demés elements de classe treballadora que may han negat lo seu apoy moral y material als seus companys?

Perque hi havia alguna cosa darrera la porta. Si las Tres Clases de Vapor han obrat sense contar ab los demés treballadors, es evident que ho han fet sos directors, no la propia voluntat de la majoria. N'estem ben segurs.

Per lo qual nosaltres apoyarem ab totes nostras forsas al element buelguista, que demani lo que 's vulga contra 'l capital sempre será poch y sempre tindrà rahó.

Entretant las huelgas fan esperit de classe y tant si 's guanya com si 's perd l'objecte de la demanda, sempre aumenta l'esperit de solidaritat obrera. Y cada nova qüestió, cada huelga nova es un pas més cap al resultat final de la lluita obrera: la supressió dels amos, l'abolició dels explotadors que 's quedan ab las ganancias del treball.

[Traballadors de Manresa y de tot arreu! Endavant y fora, recordeu que ab Berlin los llops grossos han trobat just lo jornal de las vuyt horas y la participació en las ganancias del burgés.

Vilavertr 31 Mars de 1900.

Apreciat Director: L'ensotanat d'aquesta vila ha demostrat una vegada més lo seu estreviment y lo molt cas que fa dels decamisats, pués diu que ni menos hi pensa, y no està may sense pensarli y posársel a la boca en cada reunió que dona als seus companys de burro y quan es a casa missa. Poes es lo cas que ahir diuenent repeti lo que tantas vegades sort del seu veríndes y escitador calera, aixó es: que einta aquesta que volen ser sabes perquè llegirien un poch los periódichs, no se 'ls escoltós, que tota son uns p-rduts; miráretsles quinas carnes fan; y 'ls coneixeréu ab la cara, pues van pels carrers totos tristos y morios.

Lo valor y descaro l'ha tingut aquest demani, pues serias las vuyt, hors que feya bastants francs, quan donà la passa-cadé repartint l'ell y ell anuanciant la en l'anterior número de LA TRAMONTANA; pero tamos, també com sempre: ab la carnis fora de las calesas, excitant las riallas de las personas.

Lo que fou més bonich y al mateix temps algo repugnant y cobardia, sigué el passar per la carretera, que allí tenia ell, lo Joseph de cal Butinos, uns quantes guarda espaldas pers fer de totos de dimonis, per si acís queyan alguns seccellós.

Hasta un altre. Se despedeix lo seu company y amic, Un Matalasá.

La Ribá 31 Mars de 1900.

Estimat Director: Tan prompte arribá 'l pallasso de la compañía dels perdons-peccs, ja yomist insulsa contra 'ls diaris liberals y particularment contra LA TRAMONTANA, explicant que 'ls que scriubien son quatre murris, que están pelats, buscan la manera de fer quartos, y que tot lo que diuben es una mentida.

També digué com se formen las personas d'una guse d'aygu; aconsellá a les esposas a abandonar als marits si no las deixan anar a la iglesia; i als noyas les aconsella que no 's casin perquè 'ls homes tenim un instrument... y tota estém corromputa, y per últim amenaçá als pares dibentós que si no donan lo permis a las filles per ferse monjas, Deu las farà morir de repente com va fer a Tarragona.

Segons ell es més peccat lo tenir las tendes obreres los dias festius que robar a las cases y assassinar als amos. Tot aixó barria anar a las cases y cases públicas, es lo que ha causat las delicias del jovent, que cada dia disfruta sentint bramar al més fiamench de tots los mossos-gas... coneiguts.

Son afectuosis amic y s. s. ANTONY DEL ORGA.

¡S' HA DE PATIR!

Ja fa molt temps que reparo, y no sé en qué consistela, que un ditxo 's ha fet de moda y sempre 's treu lo maters.

Sobre quisevol assumpto que vingui en conversació, surt a rebullir aquest ditxo tan si quadra be com no. No sé pas qui va inventarlo, mes veig que per tot arreu tothom l'ha pres ab agrado y tothom se l'ha fet seu. Jo prou dich que aixó es ridícul, però, ca, no 's 'n pot sentir; y per tot sempre aixó 'm sentat: —S' ha de patir.—

Quan ve l'amo de la casa que habito, i cobrá 'l lloguer, li haig de dar la setmanada y no 'm queda cap diner. Jo prou li dich ab bon mode: —Per compassió, don Bernat, baixim lo llogué una mica que aquest preu 'm es molt pesat. Y ell tot fent la mitja canalla, procurant fugir de allí, me diu smagantat 'ls quartos: —S' ha de patir.—

Quan vaig a una oficina de govern, per sort festal, los empleats que despatesca sempre 'm fan perdre un jornal. —Home, tingut un xiquet d'anala, jo li dich al dependent, —que aquí un jornal no se fa perdre y aixó 'm ve molt malisonent. Y quan voluen que deliro, los pax-tinters de allí me diuben tot fent lo mandro: —S' ha de patir.—

Per socorre a una familia, vaig un dia aná a trobar al rector de la parroquia y aixis me vaig explicar: —Reverent mossen Llentias: fasal a una desgraciada vevar, allunyant d'home la canalla, un quadro que cause horror. —Fíller, la parroquia es pobre, y ab aixó res li poch dir. —Peró si 's moron de ganar! —S' ha de patir.—

Com que 'ls tipos que 'ns governan sols miran lo seu profit, jo 'ls dich més de una vegada per modi de algun escrit: —Procuráu fer per manera que 'ls que havém de treballar, per altrés nostras penes poguéim al menos menjar. —Y ella posante tot a riure, després de detarirme dir, saben lo que tota consoneu! —S' ha de patir.—

Y tant aquest ditxo 'm sentó, que cansat ja del mateix, fins casi hi estich conforme, mes penso del modo aquis: —S' ha de patir! Bueno, bueno; está molt be, patirém; pero ¿qué hem de fer nosaltres a la ocasió en que poguéim? Emprendre a los propietaris usurers, ensotanats, empleats, farants polítics, y al tindrés a tots pleigats, ferlos pressat los mais ratos que tota nos han fet passar, y tornarlos la revenja perquè en pena poguéim quedar. Y si llavors ella 's exclaman de que aixó no 's pot sufrir, garrut en ma podrém dirlo: —S' ha de patir!.

PEROT SIMPÍTICH

Nos está fent felis la inutisada xerrameca que actualment se malgasta al Congrès y al Senat per la qüestió de la carta del general Dabán.

Lo qui a Sagunto cedí al general Martínez Campos pers fer la restauració las foras que la república habia posat a son servey pers combatre als carlins, veient que a pesar d'aquella sublevació y dels graus ab ellos conquistats s'ha vieldat obscur com tot traydor, ha volgut ara sublevarse pacíficament, sabent que 'l sistema es altamente productiu, y ha publicat una carta posant al govern com una especie d'explotador del exercit y de menja-generals, y tocant generalis de la gent de sabre contra 'ls que van vestits de persona.

Y 'l govern, al veure que un mequetrefe de generalot novell se li pujava a las barbas, ha sentit cobissó y ha intentat tréurese del devant ab mala modos y ab sobras de debilitat.

Mes fillets de Deu, altres generals han pres la

cosa com si fos seria, y uns en pro y altres en contra, están donant un espectacle divertit.

Per nosaltres poden continuar barallant fins que no quedin ni las cías.

Que es de la única manera que podrian prestar alguns serveys al país.

EP

La Iglesia católica, seguint son camí de tonta intranzigencia, ha condemnat la obra del popular Pittarra Judas, incluintla al Index, llibre lo més gráfic de las bestiesas sagradas del catolicisme.

En tant la obra continúa agradant més que may, y 'l Teatro Romea omplintse en cada representació.

Felicito a la empresa per la propaganda de la tan tonta com inofensiva prohibició, y felicito al Sr. Soler, lo pare del Teatro Catalá, per haver sapigut donar a llum una producció que ha fet perdre la xaveta als partidaris de las tenebras.

EP

En Castelar decididament dons per feta la seva obra ab la aprobació del sufragi universal y va a retirarse a la vida privada.

Si ho hagués fet abans del 3 de Janer s'estovivada tota la feyna pública que ha vingut fent desde llavors fins a la fetxa.

Y hauria guanyat mellor concepte del que mereixerá a la historia.

Y del que 'ns mereix a nosaltres y a molts vivents.

EP

La sapiencia d'en Castelar diu que 'l castell de Montjuich es una «fortaleza de la Edad Media, como signo de que la ciudad condal estaba sometida.»

¡Bola va! ¡Aixis sab la historia lo catedrático senyor Castelar?

Donchs sápiqa (y no dihém res de nou) que Montjuich en la Edat mitja no tenia castell, que allí hi havia un guayta marítim y res més.

Y Barcelona no estava sotmesa, sino molt més lliure y ab més democracia que manant lo Sr. Castelar.

Lo castell de Montjuich va comensarse després de la Edat mitja quan las libertats catalanas eran socavadas per lo centralisme castellá que tant agrada al ex-tor Sr. Castelar.

¡Oh! poder de la eloqüencia, que fas dir mentidas com a castells.

EP

Escoltin senyors firmants de la fulla Público sensato, a ti nos dirigimos: ¿Que també hi ha públich insensat?

Perque una afirmació implica una negació. Es a dir, si hi ha públich sensat també n'hi ha que no ho es.

O be han volgut fer lo bestia a dretas escribint paraulas de relumbron.

En qué quedém?

EP

La fulla al «público sensato» respalla molt a las autoritats y las califica de dignas autoridades, tot dihent:

«Si el público se entera que en las fabricas de Manresa apenas se encuentran hombres que trabajen, ni apenas mujeres, pues que la mayoría son niñas, las más menores, endeblies por la estrechez en que viven y por su corta edad, hablando con esto la ley votada por las Cámaras del 71 y puesta en vigor por el gobierno de 1884, la que ningún patrono, ningún gobernador ni ningún juez se han tomado la molestia de cumplir ni hacerla cumplir.»

Donchs si aquestas autoritats que no fan cumplir la llei aquella que tant satisfá als esterns representants (?) de las classes obreras, mereixen lo dictet de dignas autoridades, ¿hont eném a parar ab lo criteri y ab la solta dels Pamles y C.?

Però tantas se 'ls en han vistas...

EP

Ja s'ha acabat la conferencia obrera de Berlin.

Y 'ls delegats no han pogut convindre més que en una cosa: en que no era possible entender, tant perquè no sabien lo que s'hi pescavan, com perquè tant se 'ls endonava.

Però en cambi los acórits no son obligatoris pers cap nació.

Pot ferse feyna més inútil y ridícula?

EP

En vista del fiasco de la conferencia de Berlin, se diu que 'l emperador Guillém (que 's fa torero) pensa convocarne un altre pel próxim

Agost ab caràcter de que sigan obligatoris los acorts.

Bueno, per mi vinga, que riurém.
Interinament, i per anar fent salivera, en un dels números pròxims pensém publicar l'auca de la que acaba de celebrarse.

Que es de la única manera que pot passar dignament a las futuras generacions.

Lo diumenje pròxim passat se celebrà, en lo Circo de la plassa de Catalunya, un meeting de protesta contra l'absolutisme rus y la crueltat empleada contra 'ls lliberals deportats als presidis de Siberia.

L'acte fou solemne y digne dels treballadors de Barcelona.

Los oradors encarregats de exposar l'objecte de la reunió manifestaren que la solidaritat humana exigeix prestar apoyo a las victimas de la tirania, y detallaren las terribles condiciones de la autocracia rusa.

Lo numerós públich s'associà ab entusiasmme a las idees manifestadas, y per aclamació s'acordà la publicació de la conclusió següent:

LOS TRABAJADORES DE BARCELONA

Considerando que el despotismo es una infamia que afecta a todos los hombres libres, cualquiera que sea el país donde se perpetre;

Considerando que el autocrata ruso tiene reducidos a la condición de parias a muchos millones de seres aptos para la vida de la libertad;

Considerando que para la conservación de tan monstruosa conculación del derecho humano se halla vigente en aquel país la deportación permanente a los presidios de Siberia, donde sistemáticamente se mata por los más crueles tratamientos a todos aquellos que reivindican los fueros de la dignidad humana.

Declaramos nuestra solidaridad con los mártires de la Siberia e invitamos a todos los que aman la libertad y la justicia a que, unidos a nosotros, eleven su indignación contra el odioso tirano del Norte hasta las alturas revolucionarias donde se quiebra la soberbia de los tiranos.

Abunden tant a París las demandas de divorci, que 'l'tribunal civil del Seny s'ha vist obligat a dedicar-hi horas suplementarias.

Moltu diaris se lamentan hipòcritament de aquest fet considerantlo com dissolvent de la família.

Per la nostra part nos té sense cuydedo, perquè creyém que lo divorci es un homenatge a la llibertat y una reparació contra la infamia dels matrimonis de conveniència.

La Inquisició romana,—encara sosté 'l papa aquèrta odiosa institució a pesar de que es ja inofensiva per la influència lliberal,—ha declarat il·lícita la cremació dels cadavres.

En cambi la ciencia declara antibigènicia, pestífera y bruta la sepultura cristiana.

Nos agrada aquest antagonisme, perquè a pesar de la ignorancia, la preocupació y la rutina de la Iglesia, sabem que la ciencia ha de triomfar.

A Santa Coloma de Queralt s'ha constituït la primera societat de treballadors pera resistir las exigencias del capital.

Avant y fora.
Y a propòsit d'aquest poble. En nostre número antepassat insertarem una correspondencia d'ell que equivocadament deya la feta a Santa Coloma de Gramenet, tenint que dir de Queralt.

Fem aquesta rectificació per havèrnoho demanat varios suscriptors d'aquell poble y ser de justicia.

A Buenos Ayres han quebrat per set milions de pesos lo fons de banquer català Sr. Castells. Y sembla que las seves prodigalitats y lo regalo de la Casa de Espanya s'han tornat aygua-poll.

Poden ara los catalanests de ranció tornar a llegir tots los bolados escrits ab motiu d'aquell regalo no efectuat, y si tenen vergonya tapar-se la cara ab *La Remexense* é demés confrans en sonterria.

Perquè fins suposant que en Castells arribés a construhir lo famos edifici de Buenos Ayres, sempre 's traspasarria en la fetsada una taca inmensa: la quebra dels set milions.

També ha quebrat un altre banquer català, ademés d'en Castells, y encara que no's diu lo rancsch que deiza, com era més respectable que l'altre ja podém considerarl.

Vaja, que la burguesia s'acredit: entre las

quebras y la confecció y venta d'aliments venenosos, aviat será lo primer enemich de la humanitat.

Al llegir aquesta revista ja la temporada de Quarema haurà tancat sas portas y totas las empreses tornan a preparar-se per la nova campanya de Primavera.

TRAYTO NOVETATS.—*Dora, Facciamo divorzio y La Locandiera*. Tres obras, tres triomfos, tres oracions per la Duse, no escassejant tampoch los aplausos per los demás artistas de la companyia.

Lo diuen, dit de la despedida, tingué la primera actriu de la escena italiana una ovació tan gran, que emocionada no pogué dir ni una paraula al públich que la esperava frenètic. Barcelona sab distinguir entre l'or y 'l doblé pera analitzar lo temple del art. Lo públich crida al Sr. Andò y a la Sra. Duse, ella sola pogué dir —*Hasta luego*— y 'l Sr. Andò va prometre en nom de la Sra. Duse que tornaria a treballar en esta ciutat, de la que guardarán grata record.

TRAYTO GAYARR.—*Roberto el Asinolo*. Després de *Gli Hugonotes* han posat en escena lo *Roberto* y sola podém dir que tot va anar molt bé, sobresortint la Sra. Ferrerri, lo Sr. Bertran y 'l Sr. Villani; aquest estigué admirable en lo wa infernal.

TRAYTO DEL LICEU.—La sfiçió als concerts cada any puix de grau. Lo mestre Goula fa servir per batuta una vareta mágica de la que surten raudals d'armonia y torrents de notes agradables. Lo *piçcicato* de Taubert, *Liedeschen*, lo poema *Les Girandiers*, de Litolff, las simfonias del *Trenkshauer*, de Wagner y la del mestre Mancinielli, *Cleopatra*, son números que 'l públich fa repetir. La orquesta molt bé, donant varietat y estudiant; lo mestre Goula satisfes las exigencias dels aficionats a la bona música.

LEOPOLDA G.

Varias *senyoras* molt conegudas a casa seva y no sabem si en certs mobles d'algun rector, han circulat aquestos dias un mamarratxo en forma de fulla impresa per nostra ciutat, a fi de protegir als obrers... que santifiquen las festas cristianament, y de fer tancar las botigas que no sigan de venda d'articles de primera necessitat.

—Y a las iglesias venen també articles de primera necessitat?—pregunto jo.

—Per certes *senyoras*, si *senyor*; me contesta un altre. Pregunti sino a certa capellans lo que las donan.

Donchs consentiu; ellas tenen rahó.

A can Jesús de la vchina vila de Gracia, mentre entraven ab la benedicció als dels rams, una devota va rebre una empenya que la feu caure de la cadira, y la bona dona, al aixocar-se, la empenygué a bofetada neta ab la primera que li vingué al devant.

La agredida, t-n plena de mansuetut com la agressora, m'agafà pel monyo a la que tant catòlicament la acariciava, y la feu rebotre de nas per las santíssimas rajolas.

Va ferse luego una pilota de beatas, sentintse lo pet de cada bufa que a Cristo li parlavan de tu.

Un parell de municipals y varios guindillas de sonna posaren peu a duras penas entre las devotas, essent portadas al jutjat las duas més batalladores.

Y encara dirán que a las iglesias no s'hi donan funcions divertidas!

Al camp d'en Grassot hi ha un convent de jesuitas que porta lo nom de Cor de Maria y tenen escola de noys.

Donchs lo divendres de la setmana antepassada, a las duas de la tarde, pera castigar al noy Joseph Renaudal d'una fetsa ó d'una cosa de quixalls, l' amarraren de mans y de peus a un ferro fins a deixar-lo fet una llístima, apostrofant luego a la mare que, al tindre noticia del atropell, correué en auxilli de son fill.

Si no fos pel mal que reben las cristurans, casi hi hauria motiu per alegrarse de tals jesuitadas.

¡Son tan bárbaros los pares que confian sus filis a aquestos brétois!

A una pobra viuda que té una nena de onze anys que anava a estudi al convent de la Enseñansa del Ensanche d'aquesta ciutat, digué-relli las monjas del ciutat lloch que la seva filla debía combregar, y al contestar la mare que no sabia com arreglar-se pera fer lo vesit de sa filla pera tal acte, responguérenli que s'hi arreglés com pogués.

Buscá y troba la mare qui, cobrantse interess, li va deixar deu duros. Lo vestit s'acabava de fer; lo dia de la cerimonia estava pròxim, y...

—La seva filla no pot pendre la comunió, diuhen las monjas a la mare.

—Per quin motiu? respon aquesta.

—No pot pendre la sagrada hostia, no, replican aquellas; la seva filla está condemnada en vida per haber dit que 'ls capellans eran homes com los demás!

La mare observa y suplica; las tituladas esposas d'un Deu d'amor inaisitexa, y la infelís viuda se'n va a sa casa soltoxada y afligida.

Arriba l' hora indicada pera la comunió, y la mare, pera no donar un disgust a sa filla y creyentse que passaria, vesti a la nena y la feu anar a combregar, mes fou retxassada per aquellas feras ab piadosa envoltura, cayguent la desventurada criatura malalta del sentiment.

Confessem aquí que las monjas tenian una pert de rahó. Los capellans no son homes, sino una sérs molt més perillosos, dels quals, de qui los apoya y de las obras de uns y altres, deurian separar-se totas las donas, particularment las mares, pera no sufrir disgustos com lo present.

L'escarbat de 140 kilos que tenen a Pelló pera salvar ánimas, está molt cremat ab La TRAMUNTANA perquè li va embullant lo negoci de la venda de cera, que tan tranquil anava fent.

Ha dit ben enfutimast als de la confraria que allí no hi havia qui pogués manar sino ell, que era 'l president, y que per lo tant ell disposava protegir-se a sí mateix.

Aixó es catolicisme pur.
Caritat ben entesa comensa pel rector.

Aquest sí que es miracle:
Lo rector de Campdevánol va fer una prédica furiosa 'l diumenje passat al mati en contra de La TRAMUNTANA y del qui las ven en aquell poble, y a la tarde del mateix dia Son Amo va cridarlo a son costat enviantli un atach de feridura tan de ple a ple, que als pochos moments je 'l feva trucar a la porteria de sant Pere.

—Si aixó m'arriba a passar a mi,—m' escriu l' heretie corresposnal,—no li dich jo com los llenus s'ho haurian tingut per miracle.

—Donchs passant al rector,—alegrejo jo,—s'ho tenim de pendre per miracle nosaltres.

L' un podia haverlo disposat Deu y l' altre 'l pot haver produhit una rabieta provocada per La TRAMUNTANA.

Y així resultém empatats Deu y nosaltres en lo rengló de miraclejar.

KARADA

Primera dos casí sempre quan sis al lit sol estar; la dona que es guaire prima voldrà se sol trobar de pretendents que la volen no dich per qué... Deu m' en guardi. Y tu 'l meu fot, au tres dia acostumas a mirar.

NOY ROS

MUDANSA

—Que potser no ho saba, Cabot, que la Fot, filla d'en Guai, ne pateix molta tota?
—Ca, no ho crech, si está molt tot.

R. PONS

SOLUCIONS

A LAS CAROLAS DEL NÚMERO PASAT
KARADA.—Cepes.
TRINCA-CLOSCAS.—Emilio Caselari.
GENOGLIFIC.—Com més menys més dies.

Tp. «La Ambrósia», Banda de la Universidad, 6, Barcelona